

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 5546/22

לפני :

כבוד המשנה לנשיאה ע' פוגלמן
כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופט י' כשר

העותרים :

אש ברוך ו-74 אח'

נ ג ד

המשיבים :

1. בית הדין הארצי לעבודה
2. משרד האוצר

עתירה למתן צו על תנאי

תאריך הישיבה :

כ"ג בסיון התשפ"ג (12.6.2023)

בשם העותרים :

עו"ד סיגל פעיל ; עו"ד זוהר גיפס

בשם המשיב 2 :

עו"ד אודליה גליק

פסק-דין

המשנה לנשיאה ע' פוגלמן:

העתירה שלפנינו מכוונת לפסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה (כב' השופטים ל' גליקסמן, א' סופר ומ' שפיצר ונציגות הציבור ו' אדוארדס וב' סמו), אשר קיבל את ערעורי המדינה על פסקי הדין של בית הדין האזורי לעבודה.

בפסקי הדין של בית הדין האזורי נקבע כי העותרים, עובדים בשירות המדינה שנקלטו לעבודה לפני כעשרים שנה כעובדים חיוניים בהתאם לחוזים מיוחדים, זכאים לסעד כספי והצהרתי. נקבע – בין היתר – כי העותרים היו זכאים להתקבל לעבודה בדרגה תחילית 39 בדירוג המח"ר ולא במתח דרגות 36-38 לפיו נקלטו למעשה ולפיכך הם זכאים להפרשי שכר. בית הדין הארצי שקיבל כאמור את הערעור ביטל, על יסוד הנמקה

מפורטת, את פסקי הדין של בית הדין האזורי וקבע כי מתח הדרגות לקליטת העובדים בהתאם לחוזים המיוחדים נקבע כדין.

העותרים מעלים טענות בחזית רחבה המכוונות לקביעתו העובדתית והמשפטיות של בית הדין הארצי ולפעולתן של רשויות המדינה שנעשו להשקפתם תוך חריגה מסמכות והפרת כללי המינהל התקין. המדינה מצידה סבורה כי אין עילה להתערבותנו בהכרעתו המנומקת של בית הדין.

כנקודת מוצא לדיון נזכיר את קביעת בית הדין הארצי שלפיה "קביעת מתח הדרגות התחילי לדרגות 36-38 נעשתה כדין, על מנת לאפשר את קליטתם, שכן לא עמדו בתנאי הסף לקליטה בדרגה תחילית 39, על פי הוראות חוזר הנציב, עליו הם מבססים את תביעתם" (סעיף 53 לפסק הדין).

לשון אחר – העותרים שלא היו זכאים להיקלט להעסקה במתכונת של חוזה מיוחד לפי הוראות קודמות, נקלטו לעבודה וחתמו על חוזים אישיים המבהירים את תנאי העסקתם. כל זאת מכוחו של החוזר אותו הם תוקפים כיום באיחור של שנים רבות. אין צריך להרחיב על הקושי שמעוררת התנהלות מעין זו. באת כוחם המלומדת של העותרים טוענת אמנם כי בית הדין הארצי טעה בקביעתו זו, אולם טענה ערעורית מעין זו, אינה מהווה – כידוע – עילה להתערבותנו לפי אמות המידה הנוהגות במאטריה זו כמפורט להלן.

שקלנו את טענות הצדדים בכתב ובעל פה.

כלל ידוע הוא כי בית משפט זה אינו יושב כערכאת ערעור על פסקי הדין של בית הדין הארצי לעבודה. ההתערבות מוגבלת למקרים חריגים בלבד – של טעות משפטית מהותית שנפלה בסוגיה עקרונית בעלת השלכות רוחב, וששיקולי צדק מחייבים את תיקונה (וראו לאחרונה: בג"ץ 8506/22 כהן נ' בית הדין הארצי לעבודה, פסקה 8 (8.6.2023)). בחינת המקרה דנן לפי אמות המידה עליהן עמדנו מעלה כי לא הונחה עילה להתערבותנו בהכרעות בית הדין הארצי שדן בסוגיות המצויות בליבו של משפט העבודה והכריע בהן, תוך הנמקה מפורטת.

בצד האמור, ראינו להעיר כי לא נדרשת הכרעה בקביעת בית הדין הארצי בסוגיית קיומה של "אצילה מכללא", זאת בהינתן קביעות בית הדין הארצי בפסקה 94, ממנה ניתן ללמוד כי הקביעה שלפיה הדרגה התחילית היא דרגה 36 נעשתה באישור

הנציב. ומכאן שניתן לראות את החוזר נושא העתירה ככזה שהוצא בגדר היעזרות הנציב בנושאי משרה במשרדו, שאינה חורגת מכללי המשפט המינהלי (בג"ץ 2303/90 פיליפוביץ נ' רשם החברות, מו(1) 410, 425 (1992)).

משכך, אין בהערתנו זו כדי להשפיע על הכרעת בית הדין בהליך.

בנתון להערה זו, לא מצאנו כאמור עילה להתערבותנו, ואנו דוחים את העתירה. בנסיבות אלה לא נדרשת הכרעה בטענות סף שהעלתה המדינה וביניהן טענה של שיהוי.

בשים לב לצורך בהבהרה כאמור, אין אנו עושים צו להוצאות.

ניתן היום, כ"ד בסיון התשפ"ג (13.6.2023).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

המשנה לנשיאה